

ಆದರೆ ನನ್ನಜ್ಞಿ ಗಾಂಧಿವಾದಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಗಾಂಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾದ ಒಹಳ ಹಸ್ತಿರವಾದದ್ದು ಎನಿಸಿತು. ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅಪ್ಯಾತ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವಿದು ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಹಳ ಕಟ್ಟಿವಾದ ನಿಲುವು. ಅವರ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ಮೇಲೂ ಆಗುವುದಿದೆ. ಇಲ್ಲಾ ಅನ್ನವುದಿಲ್ಲ ನಾನು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ನನ್ನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೊದ ಹೊದಲು ಪದ್ಯ ಬರೆದ ಕೂಡಲೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ನನ್ನ ಬರವಣಿಯಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕವಿತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ‘ನಿಮಗೆ ಕವಿತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿ. ಎಮ್ಮೋ ಬಾರಿ ಅವರೇ ಹೇಳಾದಿದೆ. ‘ನಾನು ಇದನ್ನ ಹೊದಲಿಗೆ ಓದಿದಾಗ ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ್ಯ ಅನ್ನುಂದಿದ್ದೆ ಸಿದುಗರು ಸಿದೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪನೆಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಹೇಳಿದಾರಲ್ಲ’ ಅಂತ ಅಷ್ಟರಿ ಪಡೋದಿದೆ. ಆಗೆಲ್ಲ ನಾನು ‘ನಿಮಗೆ ಪದ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಯಿತಾ’ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ.

- ಸಮಕಾಲೀನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಯಾರ ಕವಿತೆಗಳು ತಂಬಾ ಇಷ್ಟಾ? ಯಾಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಕವಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕವಿಸಮಯದ ಜೊತೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸೈಹದ ಗಳಿಗೆಗಳಿವೆಯೇ?

ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೆಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರು ಕಷ್ಟ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಐವತ್ತು ಜನ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆ ಓದಿದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಇಷ್ಟಾತ್ಮೆ ದು ಕವಿತೆ ಬರೆದಿದ್ದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಿರೆಡು ಕವಿತೆಗಳಾದರೂ ನನಗೆ ಇಷ್ಟಾಗೇ ಆಗ್ತೇ. ಮತ್ತೆ ಹಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಐವತ್ತು ಜನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಬ್ಬರ ಹೆಸರು ನಾನು ಬಿಟ್ಟರೂ ನನಗೆ ತಂಬಾ ಬೇಸರ ಆಗ್ತೇ. ಹಾಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿ ಹೊದರೆ ನಾನು ಕವಿಗಳಿಗಿಂತ ಕರ್ತಿಗಾರರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಳಿದ್ದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕುವೆಂಪು, ಉಂಕೋ, ತೇಜಸ್ಸಿ, ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ, ರಾಘುವೇಂದ್ರ ಶಾಸನೀಸ್. ಕೆ. ಸದಾಶಿವ, ಏಣಾ, ವ್ಯೇಡೇಹಿ ಹಿಗೆ ಆ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳಿಯುತ್ತದೆ.

ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾದರಿಂದ ನಾವು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಕ್ಷಾತ್ರಪ್ರಸಾದನಲ್ಲಿಯೇ ಇಡ್ಡಿದ್ದು; ಆಕಾಶವಾಣಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬರಹಗಾರರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮನಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಹಳ ಲೇಖಿಕರ ಒಡನಾಟ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ರನವರು ಹೊದಲಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ಬರೆಯಬಲ್ಲ ಅನ್ನೋ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿದವರು. ಕೆ.ಎಂ. ಶಂಕರಪ್ರನವರು ಬುದ್ಧಾನುಯಾಯಿ ಚಿಂತಕರು. ಅವರು ಜೊನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜೆನ್ಸೋ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಂತೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಓದಿಸಿದವರು. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ನನಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು.

ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ್ ಜೊತೆಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೈಹದವಿತ್ತು. ಅವರು ಕಾವ್ಯದ ಹುಣಿನ ಮನುಷ್ಯರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪದ್ಯ ಬರೆದು ತಂದು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕವನ ಸಂಕಲನ ತೋರಣೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದು ಮೂವತ್ತು, ನನ್ನದು ಮೂವತ್ತು ಪದ್ಯಗಳಿರಲಿ ಅಂತೆಲ್ಲ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು, ನಾಗಭೂಷಣ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರ ಜೊತೆ ಮೇಲುಕೋಣಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುರಾಜ ಮೇಲೆ ನಾನು ‘ಚೇಲುವಾರಾಯಣ’ ಪದ್ಯ ಬರೆದರೆ, ಅವರು ಒಂದು ಪದ್ಯ ಬರೆದರು. ಅವರ ಜೊತೆ ನನಗೆ ಕಾವ್ಯ ಸಂವಾದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ ಅವರು ನಾವು ಚಿಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಓದ್ದಾ ಇಡ್ಡರು. ಅವರು ‘ಅಣ್ಣಣ ಚರಿತೆ’ ಸಂಕಲನದ ಒಹಳಷ್ಟು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಗ ಬರೆದಿದ್ದು, ಆ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಓದ್ದಾ.

- ನಿಮ್ಮ ‘ಸ್ತ್ರೀಲೋಕ’ ಕಾದಂಬರಿ ತಂಬಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು; ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆ